



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem**

**Bartolus**

**Lugduni, 1567**

Fide instrumentiorum & iure haste fiscalis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

quo suffr. s. oporter. col. ij. z ibi ter. assignat rationem. Quidem no sunt redacti in numero debitorum. Sed an sint debitorum...

ADDITIO. ALEX. C. Vide Bal. in l. ij. in prin. s. qn filius vel pua. z in l. j. de codi. ex lege. In ea l. in j. no. Not. istam dictionem...

Inter. Scriptura propria non facit fide pro scribente vel eius herede. etia si filius sibi fuerit cesserit. h. d. Similem legem habes s. de prob. l. exemplo. Ande si filius occupans rem alienam inuenit chartas manus eius...

ADDITIO. C. Adde Bal. in l. in bone fidei. s. de reb. cred. vbi dicit q scriptura puaa mortui no pbat. nec aliqua fide facit. et si succedat...

De fide instr. & iur. hacta fiscalis. Rubr. III.

LEX I.



Quod in libellum. Si pbatur...

ne rei debitoris fisci debita solentitas non ferret. restitut res cu fructibus perceptis z percipiendis. h. d. Opp. inuit hic q qd pbare negatiu. b. de l. actor. s. de prob. p. d. cetera. q. solennitatem dicit. qz eam probare. vt l. quecuq. s. si. ff. de pub. no. qm ea negat. Sol. gl. s. q. hic probat eo ipso q pbat. Inud est...

Fisco. Nec est not. l. z h. d. Lantio. que non probat contra fiscum, sed contra officiales. facit vt officiales primo conueniantur. h. d. Not. qz instrumentum non probat contra fiscum. puta qz non subscripsit notarius...

ADDITIO. ALEX. C. Quia ego. Per hac l. de bal. in l. Imperator. ff. de stat. ho. quod non credit libris massarij cois. nisi habeat subscriptioe notarij. Sicut et q leg. z no. in l. j. de apo. pub. z vide bar. in l. queda. s. numularios. ff. de ede. Eng. f. Jte no. pro regula. scz quod l. securitas facta ab officiali propter defectum alicuius solennitatis. non liberet debitorem tam operatur quod officialis primo conueniatur...

Cloniam. Si diuisa est administratio a iudice vel ab eius officialibus. primo conuenitur gerens. fideiussores z noiatores ipsius. quam perueniatur ad collegam. h. d. P. ff. ad municipales. l. Imperator. i. de pre. noia. l. j. Solut. Intelligi hoc quod quis conuenitur pro collega. qui est repertus no soluendo tpe depositi officij. z sic conor. cum cotrariis. ita et gl. f. q. d. q. inspicitur tps litis contestate an sit soluendo. vt l. inter. s. ff. de fideiuss. Sol. Inud in fideiussore puaari. fucus in fideiussore officialis. quod dic vt diri in l. contraria. z plene per doc. in lex persona s. de prob. C. f. Oppo. quod prius conueniatur ad collegam. quia ad noiatozem. vt La. uerfus. s. de magis. c. oue. Huius timore gl. hic distinguit plene. qua no. z melius in l. Imperator. ff. ad munic. In administratoribus puaariis. dic vt l. j. s. nunc tractemus. ff. de tute. z ra. dist. z de magis. giff. conue. l. aduersus. z l. j. s. de transact. z ibi gl. z doct.

ADDITIO. ALEX. C. Not. ista ter. ad limitatione cap. studij. de proc. qz dicit q p pale madatu derogat gual. nisi fallit in procurator re ciuitatis vt hic. z ita allegat bal. in l. ij. quando filius vel puaatus. z Roman. in suis singularibus in litera. P. not. xxxj.

Qui. Debitores fisci exiguntur summam nec res sui exiguntur. s. eorum exatio in ordinario iudicio reperenti reservatur. h. d. C. f. Not. quod debitores fisci exiguntur summam. quod patet ex ter. qui dicit sine frustratioe. C. f. de do. no. quod non pot quis imperrare vt eodem modo exigatur. z excuriatur debitoribus a fisco. C. Tertio not. qz qz summam. de plano exigatur a fisco. non tñ summarie pot ipse de facto exigere alios. Ad primum op. z videtur q filius debeat es ligere ordinare. vt l. facultas. s. tit. j. Sol. Quidam sunt debitores fisci tam redacti in numero debitorum. puta ex aliquo cotr actu vel ob tributa. vel sic. z isti conueniuntur summam. vt hic. z f. de ex acto. trib. l. j. z l. sacre legij. i. fi. ad l. Jul. pec. z in ant. vt in fine quos...

Vertical text in the left margin, partially cut off, containing various legal notes and references.

Vertical text in the right margin, partially cut off, containing various legal notes and references.

cipio glos. magne dicit qd talis venditio debet fieri interueniente procuratore fisci. In contrarium videtur. l. si propter publi. pe. l. u. ubi videtur quod debeat fieri auctoritate prefidis. Beniter circa hoc dico. quandoq; exactionem tributorum vigesimalium, et similitum fiscus vendit aliq; quandoq; illud facit per suos officiales nomine fisci exigentes. et isti duo modi notatur in l. j. sic tit. ff. de pub. in prin. magn. glo. Primo casu. illi emptores dicuntur esse, qui habent ius vendendi, tamen hoc faciunt auctoritate prefidis. vt d. l. j. si propter pu. pen. s. do. casu istud fiet auctoritate procuratoris fisci, ita loquitur hic. Secundo hoc instatur de l. j. ff. de offic. procu. Lelaris. vbi non vendit sine speciali mandato. Quedam parus gl. hic dicit aliud in procuratore Lelaris. aliud in procuratore fisci. Tu die idem in vtroq; vt ff. de iur. fis. l. si fiscus. in fi. z hic loquitur in venditione rerum debitoris fisci, sed ibi loquitur in venditione rerum que sunt in patrimonio Principis.

- 1 Quero vtrum procurator fisci debeat videre rem presente pretio, vel possit habere fidem de pretio dicit gl. pretio presente, vt l. si pro. in fi. ff. de iur. fis. z l. a diuo Pio. ff. de iur. em. ff. de re iudi. Qualiter autem quis dicatur habere fidem de pretio, vide ter. z gl. in l. quod vendi ff. de contrahen. empt. Quero nunquid in ista venditione necessaria sit scriptura. glos. dicit quod non. vt l. i. ff. de iur. ff. de re iudi. Quero, quot requirantur ad hoc vt valeat venditio rei fisci, vel debitoris fisci die vt in prin. gl. magne. z in l. i. ff. de iur. fis. z no. in l. j. aduersus fiscum. z l. si quos, de rescin. vend. ff. de gl. magnam z gl. parnam super verbo, mala fide. quod mala fides presumitur interuenisse quando solennitas fuit omisa, et ordo debitus non fuit seruatus, quod no.

ADDITIONES.

- a ALEX. Hoc dicit. In quib. contractib. requiritur hec subscriptio, vide Bal. in l. ordo. de executione rei iud. b Debet probare negatiua. Adde tu de hac materia per quem, qualiter, z quando probetur negatiua, per istum in lactor. nu. ij. z quod ibi posui in apo. in veris. possit probari, vbi etiam posui in addit. ad Bal. in viij. de proba. c ALLEX. Allegat. Allegatur hec gl. quod decretum presumitur interpositum ex iustis causis. z cum cause cognitione. Adde Bal. in l. i. de pre. in m. ff. Alex. In gl. ubi verbo alle. l. cu. precib. que gl. allegatur per Bar. in l. sciendum. de verbo. obligatio. z in auth. si quis in aliquo documento. s. de eden. d Non est. Adde Pau. de Lam. consil. lxxij. z quod per And. Barb. in c. consil. incip. scripsit ecclesiasticus. z post consil. ccccc. Alex. de Ino. ciu. in part. e Preiudicare. Adde Fel. in c. cum in iure de offi. deleg. z do. So. in c. in consil. incip. in presenti consultatione ver. ij. conclusio circa fin. in parte. f Non presumitur. Adde text. in l. quecumq; s. inter dum. z ibi Bar. ff. de publi. z vide Spec. in tit. de proba. s. j. veris. qui quitur et s. in ver. ita. per instrumenta. g Fidem de pretio. Adde quod in procuratore prinati Ludou. Rom. in suis sing. nu. liij. incip. quod habens mandatum ad iudicandum. h Rescindenda vend. Adde quod subhastatio non requiritur in venditione rerum mobilium. que consistunt in vendi in foro, vt not. Bald. in l. i. ad fin. s. si propter pub. pen. Et adde quod in subhastatione Reipub. requiritur presentia officialis.\*

ALEX. Officialis. Adde d. Alex. etiam in l. licitatio. de public. l. i. z ibi Bal. s. noua vec.

LEX I I

**D**plex. Hec lex dicit idem quod precedens, si obseruata, res vendita retractatur. h. d. ff. Not. quod quis potest quandoq; agere sicut quilibet de populo, z etiam pro suo proprio interesse, vt hic in fi. ibi, causa in dem. nitatis. Simile habes in l. licet. in prin. ff. de proe. z quod not. in l. iur. gentium. s. si paciscar. ff. de pactis. ff. Not. quod solennitas omisa, z gratuita venditio rei propter paruum debitum, presumpunt fraudem esse factam, z ideo retractabitur. ff. Not. quod l. in libello possunt accumulari plures cause, quarum quilibet per se est sufficiens. Facit quod not. s. de edend. l. edita. Et sufficit alteram probari, vt not. extra de rescript. cap. ij. in fine. nisi se adstringerit ad vtrunq; probandum, quod die vt plenissime dixi, ff. de re iud. l. diuus. z dixi in d. l. edita. s. de edend.

ADDITIONES.

- 1 Quilibet per se est sufficiens. Adde Bald. in l. per diuersas. q. r. s. mand. z in omni consil. suo. cpl. incip. commigne de Li. gna. z ibi posui in addit. ad ipsum.

LEX III

Res empta per vrotiem, erit vrotis, z non viri, licet presumatur empta de pe. una viri, sed ipsa teneatur ad pretium viro.

**S**i instrumenta. Emptio a fisco facta, et alia que requiruntur ad acquisitionem domini, possunt probari sine scriptura. h. d. Pro declaratione legis qro quod iure fisco vendit. Respon. vel fiscus vendit vt suum proprium, vel vendit tamq; matris diu cessantis in solutione debiti, vel tributi, cui maior tri fiscus postea successerat, qui fiscus no vendicat. ff. de premissis. cum fiscus vendens non potest habere fidem de pretio, vt no. s. eo. l. i. z l. i. ff. de iur. fis. l. si procurator. ff. Secundo not. illud quod text. dicit in quibuscumque probationib. zc. z gl. dicit. ff. de idoneis, quod est notabile propter statuta, z alia multa. ff. Tertio no. quod venditio z pretij solutio potest probari sine scriptura. Ad istud oppo. tit. l. i. ff. Sol. Quidam sunt debitores fisci in numero de bitorum redacti z isti non possunt probare venditionem, nec solutionem sine scriptura, vt d. contraria. Quidam non sunt debitores, sed aliter cum fisco contrahentes, z tunc totum contractum, z solutionem factam in ipso contractu possunt probare per testes, ita loquitur hic. ff. Not. quod hic videtur casus quod illa exceptio, quam de emptione tenet, zc. de qua in l. vendicatio. ff. de em. impedit litem contestari, vt hic in fi. legis, ibi referre questionem procurator mens non finet, quasi dicat, non parietur litem contestari. Alie leges videtur dicere quod talis exceptio opponatur ad merita cause, magis quam ad impediendum processum, vt d. l. vendicantem, z s. de em. l. exceptionem, z s. de rei iud. cum a matre, possumus tamen dicere vtrunq; procedere, z quod apponatur ad merita cause, z ad processum per hanc legem, z leges s. alleg. facit l. venditrici. de reb. alien. non alie. ff. Tertio facit h. lex, z quod si vroz alicuius emit aliquam rem, illas res vt vroz. Non obstant leges dicentes quod quicquid aperit vroz presumitur de bonis viri, vt l. etiam. s. de dona. inter vir. z vroz. l. Quintus. ff. de dona. inter vir. z vroz. quia fatore quod presumatur empta de pecunia viri, z vroz. tunc teneatur ad pretium viro, tam men res non erit viri, sed vrozis, vt hic, z l. i. multum s. si quis alteri, vel sibi.\*

ADDITIONES.

- a ALEX. Uel sibi. Vide Bal. in l. si vrotiem. de condi. infer. z Bar. in l. si filij. de donat. inter vir. z vroz. Facit quod vroz que emit rem aliquam, vel acquirit, presumatur acquisisse de bonis viri. Adde quod not. Bart. in suo tract. de duobus frat. in veris. nu. ij. quere quod subbitatur. Adde omnino not. per Bald. in l. si vrotiem. de condi. infer. z not. Inno. in c. cum officis. de testamen. Sed quid in concubina, an presumatur acquisisse de bonis amantis. Dic quod sic, arg. l. si. ff. de act. z obl. Ita dicit Bald. in l. cum oportet. s. de bon. que lib. z idem dicit Bal. ibi in muliere adultera, vt acceptamus in meliorem partem, z sic videtur quod siuile de bonis mariti. Casus est sing. in l. si miles. s. miles. de adul. nisi forte publice negotiaret, quia tunc presumatur ex parte sru quesuisse, secundum Bald. in d. l. cum oportet. Quid in officiali fisci, vide gl. Barto. z ibi dixi in l. facultas in fi. ff. de iur. fis. Quid in rectore hospitalis. Bal. quod idem, in aut. licentiam, s. de epis. z cler. per tex. vide sumitur, z ibi, quid de prelatore, sic de quo aliqui dixi post Bar. s. in d. l. facultas. Quid in ioh. fa. Joan. And. quod sic in c. inuestigandum, de pec. cle. de quos meit per gl. Bart. Bal. z alios in d. l. cum oportet. quid in vidua post mortem mariti, vide Ab. sing. in l. etiam. s. de dona. inter virum z vroz. z Aug. in consil. cpl. z Rom. in suis sing. in vno. de eo quod dixi de concubina, vide etiam Bal. in l. j. de natur. lib.

LEX IIII

Offerens intra tempus subhastationum obligatur, z videtur talis contractus perfectus. Contractus qui celebratur cum incerta persona non videtur propter temporis interuallum, vel partis absentiam. Nouum pteonum in subhastandis rebns potest fieri, si in pteo nullus obtulit. Subhastatio quod fieri debeat in vendendis rebns minorum.

**T**empora. Hec est difficultas lex, z hoc dicit. Intra tempus in subhastatione statutum quilibet venies admittitur, licet res iam alteri fuerit vendita, hoc dicit. Primo ponitur casus quod plus offerent intra mesem dabitur, si intra quind. centum annorum promissit, z ei omnia adindicantur procurator fisci. Post post. quind. dies alius venit z promittit plusq; iste emere, et sic plus promittens intra mesem d. audiri, z et d. ad iudicandis pteo mo fuerit tradita illi. Not. secundum istam lect. ff. quod tempus statuitur arbitrio officialis venditis. Sed no. q. s. vni venditio sit res intra tps. admittitur alius plus promittens. Ita intelligit gl. quam not. Oppo. contra: si iam lect. q. primo tempus sit iudicatum.



